

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. H.**, bývajúcej v Z. M., zastúpenej JUDr. K. B., advokátom so sídlom v N., proti žalovanému **I. H.**, bývajúcemu v Z. M., za účasti M. h., a.s. so sídlom v B., IČO: X., zastúpeného JUDr. P. S., advokátom so sídlom v B., ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, **o určenie vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7 C 15/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. júla 2009 sp. zn. 25 Co 83/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou z 26. januára 2009 domáhala určenia, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území Z. M. zapísaných na liste vlastníctva č. X., X. a X., ako aj nehnuteľností v katastrálnom území Č. zapísaných na liste vlastníctva č. X.. Na odôvodnenie žaloby uviedla, že tieto nehnuteľnosti boli nadobudnuté za trvania jej manželstva so žalovaným právnym titulom zakladajúcim vznik ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra z 30. mája 1994 č.k. 19 C 217/1993-32. Zánikom ich manželstva zaniklo aj toto ich spoluvlastníctvo, k jeho vyporiadaniu ale nedošlo. V dôsledku uplynutia lehoty uvedenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka platí, že sporné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania a podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. Ako ich vlastník je ale v katastri nehnuteľností vedený iba žalovaný, čo žalobkyni sťažuje preukazovanie a výkon jej spoluvlastníckych práv, predovšetkým práva nakladať

s predmetom (spolu)vlastníctva. Má preto naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

M. h., a.s. požiadal 31. marca 2009, aby bol pripustený jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 14. januára 2009 sp. zn. 2 Obo 137/2008, 2 Obo 138/2008 zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 161 331,61 € s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Ako veriteľ žalovaného má právny záujem na výsledku konania, lebo v prípade úspechu žalobkyne v konaní dôjde k zmenšeniu majetkovej podstaty žalovaného a tým bude ohrozené vymáhanie tejto pohľadávky voči žalovanému.

Účastníci konania nesúhlasili so vstupom M. h., a.s. do konania.

Okresný súd Nitra uznesením z 11. mája 2009 č.k. 7 C 15/2009-65 nepripustil vstup M. h., a.s. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že M. h., a.s. nemá právny záujem na výsledku konania, ani ako veriteľ žalovaného. Toto uznesenie napadol odvolaním M. h., a.s.

Krajský súd v Nitre uznesením z 29. júla 2009 sp. zn. 25 Co 83/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že pripustil vstup M. h., a.s. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. V odôvodnení uviedol, že k vedľajšiemu účastníctvu môže dôjsť aj proti vôli toho účastníka, na strane ktorého má v konaní vystupovať, a že jedinou zo zákona vyplývajúcou podmienkou, ktorú musí súd skúmať, je existencia právneho záujmu na výsledku konania subjektu, ktorý chce vstúpiť do konania ako vedľajší účastník. Súd prvého stupňa preto v danom prípade správne pristúpil k skúmaniu, či M. h., a.s. má z hmotnoprávneho hľadiska právny záujem na výsledku konania, uvedenú otázku ale nevyriešil správne. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu M. h., a.s., domáhajúci sa vstupu do konania, v ktorom má byť vyriešená sporná otázka vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam, má nesporný právny záujem na zamietnutí podanej žaloby, lebo ak bude žalobe vyhovené, zmenší sa rozsah majetku žalovaného, z ktorého môže uspokojiť svoju pohľadávku.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom uviedla, že M. h., a.s. ju chce ukrátiť na jej majetkových právach tak, ako to už v minulosti

urobil. Poukázala na to, že M. h., a.s. „už nedisponuje proti žalovanému nijakým exekučným titulom, na ktorý sa pôvodne odvolával“, lebo proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. januára 2009 sp. zn. 2 Obo 137/2008, 2 Obo 138/2008 bolo podané dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd dovolací) uznesením z 23. júla 2009 sp. zn. 1 ObdoV 19/2009 odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku. Je preto spornou nielen otázka existencie vyššie uvedenej pohľadávky, ale tiež právneho postavenia M. h., a.s. ako veriteľa žalovaného, ktorý za týchto okolností nemôže mať žiadny právny záujem na výsledku konania v preskúmvanej veci.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k dovolaniu poprel opodstatnenosť dovolacieho dôvodu uplatneného žalobkyňou. Spochybňoval správnosť jej argumentácie, že už nie je veriteľom žalovaného („nedisponuje exekučným titulom preukazujúcim jeho pohľadávku“). Poukázal na to, že po odložení vykonateľnosti rozsudku, ktorý je v exekučnom konaní exekučným titulom, podal žalovaný návrh na zastavenie exekúcie, exekučný súd ale tento jeho návrh zamietol. Vedľajší účastník dodal, že v procesnom postavení vedľajšieho účastníka nemôže zmeniť skutkové ani právne okolnosti významné pre posúdenie prejednávanej veci, preto je nedôvodné tvrdenie žalobkyne, že ju chce svojím procesným pôsobením v konaní ukrátiť na jej právach. Z týchto dôvodov žiadal neopodstatnené dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 239 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd sa obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na to dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. O takú vadu ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá

nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žiadna z týchto väd nebola v dovolaní namietaná a ani v dovolacom konaní nevyšla najavo. Dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súdoch nižších stupňov nevyskytol procesný nedostatok, ktorý by vykazoval znaky tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Ani vada tejto povahy nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobkyňa v tomto opravnom prostriedku uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietala, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobkyňa tento dovolací dôvod vyvodzuje z toho, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 93 ods. 1 a 2 O.s.p. vyhovel návrhu M. h., a.s. na vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, i keď pre tento vstup do konania neboli splnené predpoklady.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov konania. Do konania vstupuje tretia osoba ako vedľajší účastník z vlastnej iniciatívy (vedľajším účastníkom sa stáva tým, že súdu dôjde jej oznámenie o vstupe do konania) alebo na výzvu niektorého z účastníkov konania. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje súd len ak účastník konania namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva v konaní je právny záujem toho, kto chce vstúpiť do konania, na výsledku sporu (t.j. jeho právny záujem na úspechu účastníka, na strane ktorého chce vstúpiť do konania). Takýto záujem má ten, právne postavenie ktorého bude rozhodnutím súdu priaznivo alebo nepriaznivo ovplyvnené. Vždy však treba, aby sa jeho záujem na úspechu účastníka sporu opieral o konkrétne právo alebo právny vzťah k niektorému z účastníkov (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2009 sp. zn. 5 Cdo 308/2008). V uznesení sp. zn. 3 Obo 21/1998, ktoré bolo publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 17/1999, Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že pri splnení zákonnej podmienky pre pripustenie vedľajšieho účastníka do konania, ktorou je jeho právny záujem na výsledku konania, rozhodne súd o pripustení vedľajšieho účastníctva aj proti vôli účastníka, vedľa ktorého sa má vedľajší účastník konania zúčastniť.

M. h., a.s. existenciu práva relevantného pre vyriešenie otázky jeho pripustenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného vyvodzoval z toho, že je veriteľom žalovaného a že možnosť uspokojenia jeho pohľadávky voči žalovanému vo výške 161 331,61 € môže byť znížená, pokiaľ bude predmetnej žalobe o určenie vlastníctva vyhovené. V takom prípade by totiž rozhodnutie súdu malo za následok zmenšenie majetku žalovaného o podiel priznaný žalobkyni. Odvolací súd takto prezentovaný a odôvodňovaný záujem M. h., a.s. označil za nesporný. Dovolací súd tento právny záver odvolacieho súdu považuje za správny.

Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na podanie dovolania proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. januára 2009 sp. zn. 2 Obo 137/2008, 2 Obo 138/2008 a tiež odloženie vykonateľnosti tohto rozsudku v dovolacom konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 ObdoV 19/2009, je potrebné uviesť, že samo podanie dovolania nemá dopad na právoplatnosť ani vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Podanie dovolania, ale ani neskoršie odloženie vykonateľnosti uvedeného rozsudku (ktorý je exekučným titulom v exekučnom konaní vedenom súdnou exekútkou Mgr. M. Z. pod

sp. zn. Ex 263/2009) nemení nič na tom, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu (§ 154 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.) bolo potrebné M. h., a.s. považovať za veriteľa žalovaného. So zreteľom na predmet konania v preskúmvanej veci išlo pri tom o subjekt, ktorý má právny záujem na výsledku konania, konkrétne na zamietnutí žaloby podanej žalobkyňou proti žalovanému; odvolací súd preto dôvodne pripustil jeho vstup do konania na strane žalovaného.

Z dôvodov uvedených vyššie dovolací súd neopodstatnené dovolanie žalobkyne zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní nebola dovolateľka procesne úspešná. Procesne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); dovolací súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. decembra 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková